ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
នឹង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន បញ្ហាវារសមភាគ

១០៨

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស ២៥១២

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បណ្ណាសេមកាក

១០៨

ព.ស. ២៥១៦

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស បណ្ណរសមោ ភាគោ

បច្ចនីយបដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បច្ចនីយត្តិកបដ្ឋានំ

នកុសលត្តិកំ

(១) នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ អព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច អកុសលា អព្យាកតា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បណ្ណរសមភាគ

បច្ចនីយបដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បច្ចនីយត្តិកបដ្ឋាន

នកុសលត្តិកៈ

[១] ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

[២] នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[៣] នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

[២] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៣] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ៦ ។

(៤) នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៥) នអកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤] ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៥] ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ច ន អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

[៦] ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ច ន អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៧] ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៨] ហេតុយា ឯកូនតឹស អារម្មណេ ទ្វាវីស អធិបតិយា ឯកូនតឹស ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ
សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៩] ន កុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦] ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្ស័យវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩] ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០) នកុសលោ ធម្មោ នកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ នអកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ នអព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ នកុសលស្ស ច នអព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ នអកុសលស្ស ច នអព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ នកុសលស្ស ច នអកុសលស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ នអកុសលោ ធម្មោ នអកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ នអព្យាកតោ ធម្មោ នអព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា នកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា នកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

(១០) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលោ ច អកុសលោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១] កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សមនន្តរ ... សហជាត ... អញ្ញមញ្ញ ... និស្សយ ... ឧបនិស្សយ ... ។

[១២] ... បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ច អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ច អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលោ ច អកុសលោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ច អកុសលោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ បានដល់ ៦ ។

[១១] ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ ... សហជាតប្បច្ច័យ ... អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ... និស្សយប្បច្ច័យ ... ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ... ។

[១២] ... ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ

ន កុសលោ ច ន អកុសលោ ច ធម្មា ន កុសលស្ស ច ន អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៣) ហេតុយា ឯកូនតឹ្តស អារម្មណេ ចតុត្តឹស អធិបតិយា បញ្ចតឹ្តស អនន្តរេ ចតុត្តឹស សមនន្តរេ ចតុត្តឹស សហជាតេ ឯកូនតឹ្តស អញ្ញមញ្ញេ ចតុវីស និស្សយេ ចតុត្តឹស ឧបនិស្សយេ ចតុត្តឹស បុរេជាតេ អដ្ឋារស បច្ឆាជាតេ អដ្ឋារស អាសេវនេ ចតុវីស កម្មេ ឯកូនតឹ្តស វិបាកេ នវ អាហារេ ឯកូនតឹ្តស អវិគតេ ចតុត្តឹស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

វេទនាត្តិកំ

(១៤) ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ដែលលោកលើកមកហើយ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនោះចុះ ។

វេទនាត្តិកៈ

(១៤) ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន ទុក្ខាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

នវិបាកត្តិកំ

(១៥) នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(១៦) នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

នវិបាកត្តិកៈ

(១៥) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(១៦) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទិន្នុបាទានិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទិន្នុបាទានិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នុបាទានិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នុបាទានិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នអនុបាទានិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នអនុបាទានិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

[១៧] នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នវិតក្កត្តិកំ

[១៨] នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នសវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នអវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[១៧] ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នវិតក្កត្តិកៈ

[១៨] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បីតិត្តិកំ

(៥៩) បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

ទស្សនត្តិកំ

(៦០) ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(៦១) ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

អាចយគាមិត្តិកំ

(៦២) អាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ... អបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

បីតិត្តិកៈ

(៥៩) ធម៌ដែលប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវធម៌ដែលប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អាស្រ័យនូវធម៌ដែលប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យនូវធម៌ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ...។

ទស្សនត្តិកៈ

(៦០) អាស្រ័យនូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យនូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យនូវធម៌ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៦១) អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។

អាចយគាមិត្តិកៈ

(៦២) អាស្រ័យនូវធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំកូនឡើង ... អាស្រ័យនូវធម៌ដែលជាមិនដល់នូវការសន្សំកូនឡើង ... អាស្រ័យនូវធម៌ដែលមិនមែនដល់នូវការសន្សំកូនឡើង និងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកូនឡើង ...។

នសេក្ខត្តិកំ

[៦៣] ន សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តត្តិកំ

[៦៤] ន បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកំ

[៦៥] ន បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហីនត្តិកំ

[៦៦] ន ហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកំ

[៦៧] ន មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសេក្ខត្តិកៈ

[៦៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ ... ។

នបរិត្តត្តិកៈ

[៦៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[៦៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ... ។

នហីនត្តិកៈ

[៦៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនថោកទាប ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកណ្ដាល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនឧត្ដម ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៦៧] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសពិតទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រូវពិតទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនទៀង ... ។

នមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៤៨) នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នុប្បន្នត្តិកំ

(៤៩) នអនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុប្បន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នឧប្បាទី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុប្បន្នោ ច នឧប្បាទី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នឧប្បាទឹ ធម្មំ បដិច្ច នឧប្បាទី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧប្បាទឹ ធម្មំ បដិច្ច នអនុប្បន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧប្បាទឹ ធម្មំ បដិច្ច នអនុប្បន្នោ ច នឧប្បាទី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនុប្បន្នញ្ច នឧប្បាទិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអនុប្បន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

នមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៤៨) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ... ។

នុប្បន្នត្តិកៈ

(៤៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយក្តី មិនមែនកើតឡើងក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយក្តី មិនមែនកើតឡើងក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយផង មិនមែនកើតឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អនុប្បន្នញ្ច ន ឧប្បាទិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ឧប្បាទី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនុប្បន្នញ្ច ន ឧប្បា-ទិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អនុប្បន្នោ ច ន ឧប្បាទី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នអតីតត្តិកំ

[៣០] ន អតីតំ ធម្មំ បដិច្ច ន អតីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១] ន អតីតោ ធម្មោ ន អតីតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អតីតោ ធម្មោ ន អនា-គតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អតីតោ ធម្មោ ន អតីតស្ស ច ន អនាគតស្ស ច ធម្មស្ស ហេ-តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនាគតោ ធម្មោ ន អនា-គតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អនាគ-តោ ធម្មោ ន អតីតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ន អនាគតោ ធម្មោ ន អតីតស្ស ច ន អនាគ-តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អតី-តោ ច ន អនាគតោ ច ធម្មា ន អតីតស្ស ធម្មស្ស ហេ-តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អតីតោ ច ន អនាគតោ ច ធម្មា ន អនាគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ធម៌ មិនមែនកើតឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយផង មិនមែនកើតឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយក្តី មិនមែនកើតឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយផង មិនមែនកើតឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នអតីតត្តិកៈ

[៣០] ធម៌ មិនមែនជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១] ធម៌ មិនមែនជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអនាគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីតផង មិនមែនជាអនាគតផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអនាគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីតផង មិនមែនជាអនាគតផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអតីតផង មិនមែនជាអនាគតផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអតីតផង មិនមែនជា-អនាគតផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអនាគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ

ន អតីតោ ច ន អនាគតោ ច ធម្មោ ន អតីតស្ស ច ន អនាគតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

នអតីតារម្មណត្តិកំ

[៣៦] ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកំ

[៣៧] ន អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ន ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

[៣៨] ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាអតីតធម៌ មិនមែនជាអនាគតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីតធម៌ មិនមែនជាអនាគតធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

នអតីតារម្មណត្តិកៈ

[៣៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកៈ

[៣៧] ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៣៨] ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនត្តិកំ

(៣៩) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សនិទស្សនត្តិកៈ

(៣៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦) ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន-អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៧] ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៦ ។

[៣៨] ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៦ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៦ ។

[៣៨] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៦ ។

(៣៩) នទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកំ នភាវនាយបហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកោ នភាវនាយបហាតព្ពហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៦ ។

(៤០) ហេតុយា តីស អវិគតេ តីស ។

យថា កុសលត្តិកេ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

(៣៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការចំរើន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការចំរើនផង មិនមែនជាធម៌មានការឃើញក៏ប្រកបដោយការចំរើនផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ដែលលោកបានរាប់ហើយ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកំ

[៤១] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ... បដិសន្ធិក្ខណេ ... យាវ មហាភូតា ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ... ហេតុប្បដិសន្ធិ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកៈ

[៤១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ដរាបដល់ពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ... ហេតុប្បដិសន្ធិ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុញ្ច ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុញ្ច ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុញ្ច ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(២៣) ននហេតុ ធម្មោ ននហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ននហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ននហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ច ននហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៤) នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ននហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(២៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ច ននហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ននហេតុ ធម្មោ ននហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ននហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ននហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ច ននហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា ននហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ ច ននហេតុ ច ធម្មា នហេតុស្ស ច ននហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ

ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

នសហេតុកទុកំ

[៤៦] នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា ។ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ ច នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសហេតុកញ្ច នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសហេតុកញ្ច នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

នសហេតុកទុកៈ

[៤៦] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ច ន អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៧) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ២ អវិគតេ ៤ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ច-
វារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៨) ន សហេតុកោ ធម្មោ ន សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន សហេតុកោ ធម្មោ ន អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន សហេតុកោ ធម្មោ ន សហេតុកស្ស ច ន អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អហេតុកោ ធម្មោ ន អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៩) ន សហេតុកោ ធម្មោ ន សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥០) ហេតុយា ២ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ
ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ច-
វារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

(៤៨) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៥១] នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសម្បយុត្តោ ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសម្បយុត្តោ ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥២] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

នហេតុសហេតុកទុកំ

[៥៣] នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច ធម្មោ

នហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៥១] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ

[៥៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អហេតុកោ-ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុ-កោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា-ន អហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ-ចេវ ន អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ-ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អហេតុកោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ហេតុញ្ចេវ ន អ-ហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៩៥] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្ពត្ថ វិត្ថារោ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៩៦) នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

(៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី មាន សេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៩៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ-ននហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នហេតុនសហេតុកទុកំ

[៨៧] នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ។ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុ-កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកា ខន្ធា ។ នហេតុំ-នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ច នហេតុ នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នហេតុនសហេតុកទុកៈ

[៨៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ មហាភូត ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ច នហេតុ នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ច នហេតុ នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៨] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈ

ក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៩] នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៦០] អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សប្បច្ចយទុកំ

[៦១] នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អភិធម្មបិដក បដ្ឋានប្បករណ៍

[៥៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

សប្បច្ចយទុកៈ

[៦១] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្ដីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៣] ន អប្បច្ចយោ ធម្មោ ន អប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤] ន សប្បច្ចយោ ធម្មោ ន អប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសង្ខតទុកំ

[៦៦] ន អសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៧] ហេតុយា ឯកំ សព្វប្បច្ចយេសុ ឯកំ ។

នសនិទស្សនទុកំ

[៦៨] ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនោ ច ន អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៣] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នសង្ខតទុកៈ

[៦៦] ធម៌ ដែលមិនមែនបច្ច័យមិនប្រជុំតាក់តែង អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមែនបច្ច័យមិនប្រជុំតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងសព្វប្បច្ច័យទុកៈ ។

នសនិទស្សនទុកៈ

[៦៨] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បដិឃទុកំ

[៦៩] ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សប្បដិឃោ ច ន អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧១] ន សប្បដិឃោ ធម្មោ ន សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន សប្បដិឃោ ធម្មោ ន អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន សប្បដិឃោ ធម្មោ ន សប្បដិឃស្ស ច ន អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២] ន សប្បដិឃោ ធម្មោ ន សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នសប្បដិឃទុកៈ

[៦៩] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧១] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

ន អប្បដិឃោ ធម្មោ ន អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

នរូបីទុកំ

[៧៤] នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ច នអរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ច នអរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នរូបិញ្ច នអរូបិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នរូបិញ្ច នអរូបិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារចុះ ។

នរូបីទុកៈ

[៧៤] ធម៌ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានរូបក្តី មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានរូបក្តី មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូបផង មិនមែនជាមិនមានរូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូបផង មិនមែនជាមិនមានរូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នរូបិញ្ច នអរូបិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរូបី ច នអរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

[៧៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នលោកិយទុកំ

[៧៦] នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នលោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នលោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នលោកិយោ ច នលោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នលោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នលោកិយញ្ច នលោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នលោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនមានរូបក្តី មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូបផង មិនមែនជាមិនមានរូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នលោកិយទុកៈ

[៧៦] ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយផង មិនមែនជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(៧៨) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ច នកេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យញ្ច នកេនចិនវិញ្ញេយ្យញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ ដូចក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៧៨) ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី មិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៩] ហេតុយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នោអាសវទុកំ

[៨០] នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ននោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ច ននោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ននោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ នោអាសវញ្ច ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវញ្ច ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ច ននោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នោអាសវទុកៈ

[៨០] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នសាសវទុកំ

[៨៦] នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នសាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នអនា-សវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នសាសវោ ច នអនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នអនាស-វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នសាសវញ្ច នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៨៨] នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអា-សវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-យា នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអា-សវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

នសាសវទុកៈ

[៨៦] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ សេចក្តីពិស្តារ តាមគួរចែកទាំងអស់ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៨៨] ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវសម្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវសម្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អាសវសម្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវសម្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវសម្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវសម្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នអាសវសាសវទុកំ

(៤៦) នអាសវញ្ចេវ នសាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ចេវ នសាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអាសវញ្ចេវ នសាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសាសវោ ចេវ ននោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអាសវញ្ចេវ នសាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ចេវ នសាសវោ ច នសាសវោ ចេវ ននោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសាសវញ្ចេវ ននោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នសាសវោ ចេវ ននោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសាសវញ្ចេវ ននោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ចេវ នសាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសាសវញ្ចេវ ននោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ចេវ នសាសវោ ច នសាសវោ ចេវ ននោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នអាសវសាសវទុកៈ

(៤៦) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នអាសវញ្ច នអនាសវញ្ច នអនាសវញ្ច ននោ-អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ច នអនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអាសវញ្ច នអនា-សវញ្ច នអនាសវញ្ច ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអនាសវោ ច ននោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអាសវញ្ច នអនាសវញ្ច នអនា-សវញ្ច ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ-ចេវ នអនាសវោ ច នអនាសវោ ច ននោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ ៤ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(៨៨) នអាសវញ្ច នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអាសវោ ច នអាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ

ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៨៨) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោ ច អាសវោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវោ ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវោ ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវោ ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវោ ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តក្តី មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោអាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវោ ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកំ

[៩០] អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ នសាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ នសាសវោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តក្តី មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈផង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ

[៩០] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ នអនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ នអនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤១) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នោសញ្ញោជនទុកំ

(៤២) នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ននោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ច ននោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ននោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ននោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែមិនមែនជាធម៌មានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែមិនមែនជាធម៌មានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែមិនមែនជាធម៌មានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈផង ប្រាសចាកអាសវៈ តែមិនមែនជាធម៌មានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នោសញ្ញោជនទុកៈ

(៤២) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្ដី មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ន នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ច ននោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោសញ្ញោជនញ្ច ន នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនញ្ច ន នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនញ្ច ន នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ច ន នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសញ្ញោជនិយទុកំ

[៤៤] នសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសញ្ញោជនិយទុកៈ

[៤៤] ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នអសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនិយោ ច នអសញ្ញោជនិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នអសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសញ្ញោជនិយញ្ច នអសញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ

(៤៩) នសញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈក្តី មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈផង មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានត្រង់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៩) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ។ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នសញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៣) ហេតុយា ៥ អារម្មណេ ២ អវិគតេ ៥ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តផង មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តផង មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តក្តី មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តផង មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកំ

(៤៨) ន សញ្ញោជនញ្ចេវ ន អសញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សញ្ញោជនោ ចេវ ន អសញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សញ្ញោជនញ្ចេវ ន អសញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អសញ្ញោជនិយោ ចេវ ន នោ ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សញ្ញោជនញ្ចេវ ន អសញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សញ្ញោជនោ ចេវ ន អសញ្ញោជនិយោ ច ន អសញ្ញោជនិយោ ចេវ ន នោ ច សញ្ញោជនា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អសញ្ញោជនិយញ្ចេវ ន នោ ច សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសញ្ញោជនិយោ ចេវ ន នោ ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សញ្ញោជនញ្ចេវ ន អសញ្ញោជនិយញ្ច ន អសញ្ញោជនិយញ្ចេវ ន នោ ច សញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សញ្ញោជនោ ចេវ ន អសញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

នសញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកៈ

(៤៨) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈក្តី មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈផង មិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានៈ ៣ ។

(៤៤) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសញ្ញោជននសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ

(១០០) នសញ្ញោជនញ្ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនោ ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសញ្ញោជនញ្ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសញ្ញោជនញ្ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនោ ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន ច នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន ច នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នសញ្ញោជនោ ចេវ នសញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសញ្ញោជននសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ

(១០០) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តក្ដី មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ន នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សញ្ញោជនោ ចេវ ន សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ន សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកំ

(១០២) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន សញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន អសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន សញ្ញោជនិយោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន អសញ្ញោជនិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន អសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន អសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្តក្តី មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ ពួកធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកៈ

(១០២) ធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ ពួកធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ ពួកធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈក្តី ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈក្តី អាស្រ័យ ពួកធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ ពួកធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន សញ្ញោជនិយញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ន អសញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ន អសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បច្ចនីយទុកបដ្ឋានំ

គន្ថទុកំ

(១០៤) នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ននោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ច ននោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ននោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ច ននោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោគន្ថញ្ច ននោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ

ធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាសញ្ញោជនិយៈផង ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត ទាំងមិនមែនជាមិនមានសញ្ញោជនិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

បច្ចនីយទុកបដ្ឋាន

គន្ថទុកៈ

(១០៤) ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ (គ្រឿងរោយក្រង) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈផង មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថញ្ច នោនោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោនោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថញ្ច នោនោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ច នោនោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៥] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ សព្វត្ថ ឆ ។

គន្ថនិយទុកំ

[១០៦] នោគន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នោអគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថនិយោ ច នោអគន្ថនិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោអគន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច នោអគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោគន្ថនិយញ្ច នោអគន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈផង មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈផង មិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៦ ។

គន្ថនិយទុកៈ

(១០៦) ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈ (ធម៌ដែលគួរដល់គន្ថៈ) កាស្រ័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ (ដែលមិនគួរដល់គន្ថៈ) កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈក្តី មិនមែនអគន្ថនិយៈក្តី កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈ កាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថនិយៈផង មិនមែនជាអគន្ថនិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[១០៨] ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[១០៨] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៩] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ២ អធិបតិយា ៤ អវិគតេ ៤ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នគន្ថគន្ថនិយទុកំ

[១១០] នគន្ថញ្ចេវ នអគន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នអគន្ថនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នគន្ថញ្ចេវ នអគន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអគន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នគន្ថញ្ចេវ នអគន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នអគន្ថនិយោ ច នអគន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអគន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នអគន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអគន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នអគន្ថនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអគន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នអគន្ថនិយោ ច នអគន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៩] គូនឹហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គូនឹអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គូនឹអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នគន្ថគន្ថនិយទុកៈ

(១១០) ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈក្តី មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈក្តី មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នគន្ថញ្ចេវ នអគន្ថនិយញ្ច នអគន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នអគន្ថនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១១១] ហេតុយា ឆ អវិគតេ ឆ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកំ

[១១២] នគន្ថញ្ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នគន្ថញ្ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នគន្ថញ្ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តោ ច នគន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នគន្ថវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នគន្ថវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នគន្ថោ ចេវ នគន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈផង មិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។

[១១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៦ សេចក្តីពិស្តារ ខាងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ

[១១២] ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន គន្ថោ ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន គន្ថញ្ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន គន្ថោ ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន គន្ថញ្ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោគន្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន គន្ថញ្ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ន គន្ថវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន គន្ថោ ចេវ ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ន គន្ថវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៣) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកំ

(១១៤) គន្ថវិប្បយុត្តំ ន គន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ន គន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ ខន្ធធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ អាស្រ័យ ខន្ធធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈផង មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈ អាស្រ័យ ខន្ធធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈផង មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ ខន្ធធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈផង មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកៈ

(១១៤) ធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ ដ៏មិនមែនជាគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ ខន្ធធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ ដ៏មិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ អគន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តំ អគន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឱឃយោគនីវរណគោច្ឆកំ

(១១៦) នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ... ឱឃគោច្ឆកយោគគោច្ឆកេសុ អាមសនំ អាសវគោច្ឆកេ អាមសនសទិសំ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នីវរណគោច្ឆកេ អាមសនំ សញ្ញោជនគោច្ឆកេ អាមសនសទិសំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាគន្ថនិយៈក្តី ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាគន្ថនិយៈផង ប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនមែនជាអគន្ថនិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ឱឃយោគនីវរណគោច្ឆកៈ

(១១៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ... អាមសនៈ (ការពោលត្រូវតែសេចក្តីប្រកាន់) ក្នុងឱឃគោច្ឆកៈនិងយោគគោច្ឆកៈ ប្រហែលគ្នានឹងអាមសនៈ ក្នុងអាសវគោច្ឆកៈដែរ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ... អាមសនៈ ក្នុងនីវរណគោច្ឆកៈ ប្រហែលគ្នានឹងអាមសនៈ ក្នុងសញ្ញោជនគោច្ឆកៈដែរ ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកំ

(១១៧) នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ នបរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នបរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នបរាមាសញ្ចេវ នអបរាមដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នបរាមាសោ ចេវ នអបរាមដ្ឋោ ធម្មោ ... នអបរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ធម្មោ ... នបរាមាសោ ចេវ នអបរាមដ្ឋោ ច នអបរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអបរាមដ្ឋញ្ចេវ នោ ច បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នបរាមាសោ ចេវ នអបរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នបរាមាសញ្ចេវ នអបរាមដ្ឋញ្ច នអបរាមដ្ឋញ្ចេវ នោ ច បរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នបរាមាសោ ចេវ នអបរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

(១១៧) ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ (ការស្ទាបអង្អែលគឺសេចក្តីប្រកាន់ខុស) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ (ដែលគិលេសមិនស្ទាបអង្អែលហើយ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនបរាមាសៈ ... ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈក្តី មិនមែនអបរាមដ្ឋៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនបរាមាសៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ផងមិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈផង មិនមែនជាអបរាមដ្ឋៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនបរាមាសៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នសារម្មណទុកំ

[១១៨] ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ច ន អនារម្ម-ណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ន អនា-រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សា-រម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនា-រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ច ន អនារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ន សារម្មណញ្ច ន អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណញ្ច ន អនារម្ម-ណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នសារម្មណទុកៈ

(១១៨) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាមិនមានអា-រម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៣ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អា-ស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៣ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នសារម្មណញ្ច នអនារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសារម្មណោ ច នអនារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៥៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នចិត្តទុកំ

[១៦០] នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ននោ-ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តោ ច ននោចិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦១] ហេតុយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ ។

នចេតសិកទុកំ

[១៦២] នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិ-កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នចិត្តទុកៈ

[១៦០] ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អា-ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ៣ ។

នចេតសិកទុកៈ

[១៦២] ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិកោ ច នអចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិកោ ច នអចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នចេតសិកញ្ច នអចេតសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នចេតសិកញ្ច នអចេតសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នចេតសិកញ្ច នអចេតសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នចេតសិកោ ច នអចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៣] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ សព្ពត្ថ វិត្ថារោ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

[១៦៤] នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាមិនមានចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាមិនមានចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិកផង មិនមែនជាមិនមានចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិកផង មិនមែនជាមិនមានចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាមិនមានចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិកផង មិនមែនជាមិនមានចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[១៦៤] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តកា ខន្ធា ។

បច្ចនីយានុលោមបត្ថានំ ន វត្តតិ ធម្មំ

ឧប្បត្តិ នវនវបញ្ហានិ ការោតុ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(១៦៥) នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៤ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

(១៦៦) នចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៤ ។

នចិត្តសហភូទុកំ

(១៦៧) នចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៤ ។

គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ ធម៌គឺ ជាចិត្ត ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌ ជាចិត្ត ។

បណ្ឌិត គួរធ្វើនូវបញ្ហា ៩ ។ ដើម្បីបំពេញ ធម៌

ដែលលះបើមិនគប្បីគោល ត្រឹមតែបច្ចនីយទុកៈ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(១៦៥) ធម៌ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(១៦៦) ធម៌ មិនមែនជាចិត្តសមុដ្ឋាន (តាំងឡើងអំពីចិត្ត) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាចិត្តសមុដ្ឋាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នចិត្តសហភូទុកៈ

(១៦៧) ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(១២៨) នចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(១២៩) នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកំ

(១៣០) នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(១៣១) នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

(១៣២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(១២៨) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(១២៩) ធម៌ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងឡើងអំពីចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងឡើងអំពីចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

(១៣០) ធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(១៣១) ធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកំ

(១៣៣) នអជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច នពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ ចិត្តំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកំ កដត្តារូបំ ។

(១៣៤) ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នឧបាទាទុកំ

(១៣៥) នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ននោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទា ច ននោឧបាទា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

(១៣៦) ហេតុយា បញ្ច ។

នអជ្ឈត្តិកទុកៈ

(១៣៣) ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ កដត្តារូប ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវចិត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(១៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នឧបាទាទុកៈ

(១៣៥) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា (សេចក្តីប្រកាន់) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាក្តី មិនមែនជាមិនមែនឧបាទាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

(១៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នឧបាទិន្នទុកំ

[១៣៧] នឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទិន្នោ ច នអនុបាទិន្នោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នឧបាទិន្នញ្ច នអនុបាទិន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៣៨] ហេតុយា បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នឧបាទិន្នទុកៈ

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ក្តី ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ផង ដែលមិនមែនគប្បីប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នឧបាទានទុកំ

(១៣៩) នឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

នោកិលេសទុកំ

(១៤០) នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ននោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ច ននោកិលេសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ននោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ននោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នោកិលេសញ្ច ននោកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១៤១) ហេតុយា នវ សព្វត្ថ នវ ។

នសង្កិលេសិកទុកំ

(១៤២) នសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

នឧបាទានទុកៈ

(១៣៩) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន (សេចក្តីប្រកាន់មាំ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នោកិលេសទុកៈ

(១៤០) ធម៌ មិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនកិលេសក្តី មិនមែនជាមិនមែនកិលេសក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសផង មិនមែនជាមិនមែនកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

នសង្កិលេសិកទុកៈ

(១៤២) ធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលេសិកោ ច នអសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសង្កិលេសិកញ្ច នអសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសង្កិលិដ្ឋទុកំ

(១៤៤) នសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នអសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នសង្កិលិដ្ឋោ ច នអសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ តាមគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

(១៤៤) ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងក្តី ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សង្កិលេសិកញ្ច ន អសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៥) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

(១៦៦) ន កិលេសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កិលេសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន កិលេសសម្បយុត្តញ្ច ន កិលេសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៧) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកិលេសសង្កិលេសិកទុកំ

(១៦៨) ន កិលេសញ្ចេវ ន អសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសោ ចេវ ន អសង្កិលេសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងផង ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

(១៦៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនប្រាសចាកកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នកិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ

(១៦៨) ធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ន អសង្កិលេសិកញ្ចេវ ន នោ ច កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលេសិកោ ចេវ ន នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។ ន កិលេសញ្ចេវ ន អសង្កិលេសិកញ្ច ន អសង្កិលេសិកញ្ចេវ ន នោ ច កិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសោ ចេវ ន អសង្កិលេសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។

[១៦៩] ហេតុយា នវ ។

នកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ

[១៧០] ន កិលេសញ្ចេវ ន អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កិលេសោ ចេវ ន អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។ ន អសង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ ន នោ ច កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋោ ចេវ ន នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។ ន កិលេសញ្ចេវ ន អសង្កិលិដ្ឋញ្ច ន អសង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ ន នោ ច កិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋោ ចេវ ន នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនកិលេសទាំងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសទាំងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

[១៧០] ធម៌ មិនមែនកិលេសទាំងមិនមែនជាមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសទាំងមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសទាំងមិនមែនជាមិនសៅហ្មងផង មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាមិនមែនកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៩១) ហេតុយា នវ ។

នោកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

(១៩២) នកិលេសញ្ចេវ នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកិលេសោ ចេវ នកិលេសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច នកិលេសវិប្បយុត្តោ ចេវ នោ ច នកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកិលេសញ្ចេវ នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ច នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច នកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកិលេសោ ចេវ នកិលេសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៩៣) ហេតុយា នវ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ

(១៩៤) កិលេសវិប្បយុត្តំ នសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ នសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ នសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ នអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(១៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

(១៩២) ធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនប្រាសចាកកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកិលេសផងមិនមែនប្រាសចាកកិលេសផង មិនមែនប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនមែនកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ

(១៩៤) ធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

កិលេសវិប្បយុត្តំ ច សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ ច សង្កិលេសិកោ ច កិលេសវិប្បយុត្តោ ច អសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ ច អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ ច អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ ច សង្កិលេសិកញ្ច កិលេសវិប្បយុត្តំ ច អសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ ច អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨៨] ហេតុយា បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

[១៨៩] ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច

ធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកកិលេសផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ប្រាសចាកកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(១៨៩) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ននទស្សនេនបហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៨៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកំ

[១៨៨] នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ននភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ននភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នភាវនាយ បហាតព្វញ្ច ននភាវនាយ បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៨៩] ហេតុយា បញ្ច ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

[១៩០] នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ននទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ននទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

[១៨៨] ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាផង មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[១៩០] ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ក៏ស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកញ្ច ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦១] ហេតុយា នវ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

[១៦២] ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកញ្ច ន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦៣] ហេតុយា នវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(១៦២) ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាផង មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសវិតក្កទុកំ

(១៦៤) នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច នសវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច នអវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសវិតក្កញ្ច នអវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៦៥) ហេតុយា ៩ ។

នសវិចារទុកំ

(១៦៦) នសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសវិចារញ្ច នអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៦៧) ហេតុយា ៩ ។

នសវិតក្កទុកៈ

(១៦៤) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសវិចារទុកៈ

(១៦៦) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈផង មិនមែនជាមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសប្បីតិទុកំ

[១២៨] នសប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច នសប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច នអប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសប្បីតិកញ្ច នអប្បីតិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១២៩] ហេតុយា នវ ។

នបីតិសហគតទុកំ

[១៣០] នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ននបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នបីតិសហគតញ្ច ននបីតិសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៣១] ហេតុយា នវ ។

នសប្បីតិទុកៈ

[១២៨] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិផង មិនមែនជាមិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។

[១២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៩ ។

នបីតិសហគតទុកៈ

[១៣០] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិផង មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៣ ។

[១៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទ ៩ ។

នសុខសហគតទុកំ

(១៧២) ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន សុខសហគតញ្ច ន ន សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១៧៣) ហេតុយា នវ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកំ

(១៧៤) ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន ឧបេក្ខាសហគតញ្ច ន ន ឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១៧៥) ហេតុយា នវ ។

នសុខសហគតទុកៈ

(១៧២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខផង មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

(១៧៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

កាមាវចរទុកំ

[១៧៦] នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ននកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកាមាវចរញ្ច ននកាមាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៧៧] ហេតុយា នវ ។

រូបាវចរទុកំ

[១៧៨] នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ននរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នរូបាវចរញ្ច ននរូបាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៧៩] ហេតុយា នវ ។

កាមាវចរទុកៈ

[១៧៦] ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈផង មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

រូបាវចរទុកៈ

[១៧៨] ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈផង មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអរូបាវចរទុកំ

(១៨០) នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ននអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ននអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអរូបាវចរញ្ច ននអរូបាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៨១) ហេតុយា បញ្ច ។

នបរិយាបន្នទុកំ

(១៨២) នបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច នអបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នបរិយាបន្នញ្ច នអបរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៨៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នអរូបាវចរទុកៈ

(១៨០) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈផង មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នបរិយាបន្នទុកៈ

(១៨២) ធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ (ដែលរាប់ចូលក្នុងតេភូមិកវដ្ដៈ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈផង មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

និយ្យានិកទុកំ

[១៨៦] និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ និយ្យានិកញ្ច អនិយ្យានិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[១៨៧] ហេតុយា បញ្ច ។

និយតទុកំ

[១៨៨] និយតំ ធម្មំ បដិច្ច និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ និយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[១៨៩] ហេតុយា បញ្ច ។

និយ្យានិកទុកៈ

[១៨៦] ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ (ធម៌ដែលកាត់ខ្លួនផុតវដ្ដ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈផង មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

និយតទុកៈ

[១៨៨] ធម៌ មិនមែនជានិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមាននិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមាននិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមាននិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈផង មិនមែនជាមិនមាននិយតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសឧត្តរទុកំ

(១៨៨) នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នសឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នអនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសឧត្តរញ្ច នអនុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៨៩) ហេតុយា បញ្ច ។

នសរណទុកំ

(១៩០) នសរណំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នអរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសរណញ្ច នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៩១) ហេតុយា បញ្ច ។

បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

នសឧត្តរទុកៈ

(១៨៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ (ការលើកឡើងនូវខ្លួន) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈផង មិនមែនជាអនុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសរណទុកៈ

(១៩០) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ (លាមក) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈផង មិនមែនជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ចប់ បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ
នហេតុទុកនកុសលត្តិកំ

(១៩២) នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ អកុសលំ អព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុ អកុសលេ អព្យាកតេ ខន្ធេ បដិច្ច ហេតុ ។ នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ច ននហេតុ នកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៣) ននហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ច ននហេតុ នកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋាន
នហេតុទុកនកុសលត្តិកៈ

(១៩២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩៤) នហេតុំ នកុសលញ្ច ននហេតុំ ន-កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នកុសលញ្ច ន-នហេតុំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ ន-កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នកុសលញ្ច ននហេតុំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នកុសលោ ច ននហេតុ នកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៥) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ នហេតុ-យា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(១៩៦) ននហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ន-នហេតុស្ស នកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ននហេតុ នកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស នកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ននហេតុ នកុសលោ ធម្-

[១៩៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងសម្បយុត្តវារៈក្តី
សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[១៩៦] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល

នហេតុស្ស នកុសលស្ស ច ននហេតុស្ស នកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩៧] នហេតុ នកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស នកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៩៩] នហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ កុសលំ អព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុ កុសលេ អព្យាកតេ ខន្ធេ បដិច្ច ហេតុ ។ នហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ច ននហេតុ នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

អភិធម្មបិដក បដ្ឋានប្បករណ៍

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១៩៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៨) ននហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ច ននហេតុ នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០៩) នហេតុំ នអកុសលញ្ច ននហេតុំ នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអកុសលញ្ច ននហេតុំ នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអកុសលញ្ច ននហេតុំ នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ច ននហេតុ នអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១០) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ សព្វត្ថ ៩ ។

(៦០៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៩) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

[៦០៣] នហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហេតុ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលាកុសលំ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា តយោ ខន្ធេ បដិច្ច ។ នហេតុំ នអព្យាកតំ
ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហេតុ នអព្យាកតោ ច ននហេតុ នអព្យាកតោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៤] ននហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
នហេតុ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

[៦០៥] នហេតុំ នអព្យាកតញ្ច ននហេតុំ ន-
អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអព្យាកតោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអព្យាក-
តញ្ច ននហេតុំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-
នហេតុ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[៦០៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជាកុសលាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៤] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[៦០៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ហេតុំ ន អហេតុកញ្ច ន ន ហេតុំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អហេតុកោ ច ន ន ហេតុ ន អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៦] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

នហេតុទុកនវេទនាត្តិកំ

[៦០៧] ន ហេតុំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុំ ន សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ហេតុ ន សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៨] ហេតុយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

[៦០៩] ន ហេតុំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១០] ហេតុយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអហេតុកៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអហេតុកៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអហេតុកៈផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

នហេតុទុកនវេទនាត្តិកៈ

[៦០៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

[៦០៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

(៦០១) នហេតុំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០២) ហេតុយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកំ

(៦០៣) នហេតុំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នវិបាកធម្មធម្មំ ... នហេតុំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(៦០៤) នហេតុំ នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(៦០១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកៈ

(៦០៣) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ... នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ... មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ... ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៦០៤) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ... ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(៦១៥) នហេតុំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកំ

(៦១៦) នហេតុំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកំ

(៦១៧) នហេតុំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[៦១៥] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកៈ

[៦១៦] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ... ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកៈ

[៦១៧] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកំ

[៦១៨] នហេតុំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នេវទស្សនេនភាវនាយ-បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

[៦១៩] នហេតុំ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុ-កំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នភាវនាយបហាតព្វ-ហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នេវទស្ស-នេនភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនអាចយគាមិត្តិកំ

[៦២០] នហេតុំ នអាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកៈ

[៦១៨] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៦១៩] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមានហេតុមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ។

នហេតុទុកនអាចយគាមិត្តិកៈ

[៦២០] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ធនឡើង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ធនឡើង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ធនឡើងផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ធនឡើង ... ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកំ

[៦៦១] នហេតុំ នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកំ

[៦៦២] នហេតុំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកំ

[៦៦៣] នហេតុំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនហីនត្តិកំ

[៦៦៤] នហេតុំ នហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នបណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកៈ

[៦៦១] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសេក្ខៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ ... ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ

[៦៦២] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន ... ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[៦៦៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍មានប្រមាណមិនបាន ... ។

នហេតុទុកនហីនត្តិកៈ

[៦៦៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាថោកទាប ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនឧត្តម ... ។

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកំ

(៦៦៥) នហេតុំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៦៦៦) នហេតុំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនុប្បន្នត្តិកំ

(៦៦៧) នហេតុំ នអនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នុប្បាទិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកំ

(៦៦៨) នហេតុំ នអតីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនាគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អភិធម្មបិដក បដ្ឋានប្បករណ៍

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(៦៦៥) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនិយតៈ ... ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៦៦៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ ... ។

នហេតុទុកនុប្បន្នត្តិកៈ

(៦៦៧) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រុងនឹងកើតឡើង ... ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកៈ

(៦៦៨) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអតីត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនាគត ... ។

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកំ

(២២៩) នហេតុំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តត្តិកំ

(២៣០) នហេតុំ នអជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(២៣១) នហេតុំ នអជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនត្តិកំ

(២៣២) នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

(២២៩) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ... ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តត្តិកៈ

(២៣០) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្នុង ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្រៅ ... ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(២៣១) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ... ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

(២៣២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ននហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[៦៣៣] ននហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នសនិ-ទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសនិ-ទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ននហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិន-មែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(២៣៤) នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៣៥) ហេតុយា ទេ អារម្មណេ ទេ សព្វត្ថ ទេ ។

(២៣៦) នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(២៣៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

(២៣៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣៧) ននហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៧] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៨) នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ននហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ននហេតុំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ននហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣៩) ហេតុយា នវ អធិបតិយា នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(២៣៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងសម្បយុត្តវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៦០] ន នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ន នហេតុស្ស នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ន ហេតុស្ស នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន នហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ន ហេតុស្ស នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ច ន នហេតុស្ស នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦១] ន ហេតុ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ន ហេតុស្ស នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

បញ្ហាវារំ បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦៦០] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើនូវបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

[៦៦៣] ន ហេតុំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៤] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកំ

[៦៦៥] ន សហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ។ ន សហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា ។

[៦៦៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ

[៦៦៥] ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ (មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ មហាភូត ៣ អាស្រ័យនូវមហាភូត ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ (មិនមែនជាធម៌មិនមានហេតុ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកខន្ធ អាស្រ័យនូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពួកសហេតុកខន្ធ អាស្រ័យនូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

ន សហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន កុសលោ ច ន អហេតុកោ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សហេតុកំ ន កុសលញ្ច ន អហេតុកំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៤៦) ហេតុយា នវ ។

(៦៤៧) ន សហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សហេតុកំ ន អកុសលញ្ច ន អហេតុកំ ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៤៨) ហេតុយា នវ ។

ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៤៧) ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤៤៩] នសហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច នអហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៤៥០] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកំ

នហេតុនសហេតុកទុកសទិសំ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

[៤៥១] នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ ចេវ ននហេតុ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[៤៤៩] ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ប្រហែលគ្នានឹងនហេតុនសហេតុកទុកៈដែរ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៥១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ (មិនមានហេតុ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ន កុសលោ ច ន អហេតុកោ ចេវ ន ន ហេតុ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អហេតុកញ្ចេវ ន ន ហេតុំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ចេវ ន ន ហេតុ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ន កុសលញ្ច ន អហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៩៦) ហេតុយា ៩ ។

(៤៩៧) ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៨) ហេតុយា ៩ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤៩៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤៩៥] ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៦] ហេតុយា នវ ។

នហេតុចេវនហេតុវិប្បយុត្តកំ

នហេតុចេវនហេតុសម្បយុត្តទុកសទិសំ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

[៤៩៧] ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។ ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សហេតុកោ ន អកុសលោ ... នវ[១] ។ ន ហេតុំ ន អហេតុកំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អហេតុកោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកមេវ[២] ។ ឯតេន ឧបាយេន កុសលាកុសលទុកំ កុសលត្តិកមេវ ឯត្ថ វត្តតិ ។

១ ម. នវ ច្ឆា ។ ២ ម. ឯកាទ្ធារេ ។

[៤៩៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុផងនហេតុវិប្បយុត្តកៈ

ប្រហែលគ្នានឹងនហេតុផងនហេតុសម្បយុត្តកៈដែរ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៩៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាសហេតុកៈ មិនមែនជាអកុសល ... មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាអហេតុកៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ដោយឧបាយនេះ កុសលាកុសលទុកៈ គឺ ជាកុសលត្តិកៈប៉ុណ្ណឹងឯង ទើបគួរ ក្នុងសេចក្តីនេះ ។

ចូឡន្តរទុកកុសលត្តិកំ

(៦៨៨) នអប្បច្ចយំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នអសង្ខតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នរូបឹ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអរូបឹ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នលោកិយំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នលោកុត្តរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នោអាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ

(៦៨៩) នោអាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននោអាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ចូឡន្តរទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៨៨) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអប្បច្ចយៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសង្ខតៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនជាកុសល ... ។

នោអាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៨៩) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។

ន សាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អាសវសម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អាសវវិប្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ឆគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ

(៦៦០) នោ សញ្ញោជនំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នោ សញ្ញោជនំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ គន្ថំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ...

អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ... ។

ឆគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៦០) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ (ធម៌ ដោតក្រងសត្វទុកក្នុងវដ្ដៈ ដោយអំណាចចុតិនិងបដិសន្ធិ) មិនមែនជាកុសល ...

នោ ឱឃំ ... នោ យោគំ ... នោ នីវរណំ ... នោ បរាមាសំ ... ។

មហន្តរទុកកុសលត្តិកំ

[៤៦០] ន សារម្មណំ ... ន អនារម្មណំ ... ។ ន ចិត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោ ចិត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចេតសិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សង្ខិត្តំ ។ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តសហភុំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អជ្ឈត្តិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ពាហិរំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

មិនមែនជាឱឃៈ ... មិនមែនជាយោគៈ ... មិនមែនជានីវរណៈ ... មិនមែនជាបរាមាសៈ ... ។

មហន្តរទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៦០) មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល ... ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាចិត្តសមុដ្ឋាន មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំនឹងចិត្តតាំងឡើងអំពីចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាកុសល ... ។

នឧបាទានំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នឧបាទិន្នំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ

(៤៦៤) នោឧបាទានំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ

(៤៦៥) នោកិលេសំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោនោកិលេសំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសង្កិលិដ្ឋំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកិលេសសម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកិលេសវិប្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកិលេសញ្ចេវ នសង្កិលេសិកញ្ច នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក មិនមែនជាកុសល ... ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៦៤) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាកុសល ... ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៦៥) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកិលេស មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយកិលេស មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេស មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកិលេសផងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផងមិនមែនជាមិនមែនកិលេស មិនមែនជាកុសល ... ។

នកិលេសញ្ចេវ នអសង្កិលិដ្ឋញ្ច នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកិលេសញ្ចេវ នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ច នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកិលេសវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកិលេសវិប្បយុត្តំ នសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកិលេសវិប្បយុត្តំ នអសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

បិដ្ឋិទុកនកុសលត្តិកំ

[៦៦៤] នទស្សនេន បហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននទស្សនេន បហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នភាវនាយ បហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននភាវនាយ បហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ...

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេសផង មិនមែនជាមិនសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងផង មិនមែនជាមិនមែនកិលេស មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេសផង មិនមែនប្រាសចាកកិលេស មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេសផង មិនមែនជាមិនមែនកិលេស មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេសនិងមិនមែនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកកិលេសនិងមិនមែនជាមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... ។

បិដ្ឋិទុកនកុសលត្តិកៈ

(៦៦៤) អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ...

ននភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសវិតក្កំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិតក្កំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសប្បីតិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បីតិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសុខសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននសុខសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នឧបេក្ខាសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននឧបេក្ខាសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកាមាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននកាមាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នអរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ...

អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ...

ន អរូបាវចរំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន បរិយាបន្នំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អបរិយាបន្នំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន និយ្យានិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនិយ្យានិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន និយតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនិយតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សឧត្តរំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនុត្តរំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(៦២៨) ន សរណំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អរណំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ (ធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងតេភូមិកវដ្តៈ) មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនទៀង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនទៀង មិនមែនជាកុសល ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ (ការកើតឡើងនូវខ្លួន) មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ... ។

[៦២៨] ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ (ប្រកបដោយកិលេសជាសត្រូវ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ (មិនមានកិលេសជាសត្រូវ) មិនមែនជាកុសល អា-ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកុសល អា-ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ន អរណំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន កុសលោ ច ន អរណោ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សរណំ ន កុសលញ្ច ន អរណំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៦] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[៦៦៧] ន សរណំ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៦៩] ន សរណំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរណោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ គឺធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

[៦៦៧] គឺធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

[៦៦៩] គឺធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេ ។

នសរណទុកវេទនាត្តិកំ

(២៧១) ន សរណំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកវិបាកត្តិកំ

(២៧២) ន សរណំ ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(២៧៣) ន សរណំ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ...

(២៧០) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី តាមសេចក្តីពិស្តារ ត្រង់របច្ច័យតាំងពីដើម ។

នសរណទុកវេទនាត្តិកៈ

(២៧១) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ... ។

នសរណទុកវិបាកត្តិកៈ

(២៧២) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាសរណៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនសរណៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាសរណៈ ... ។

នសរណទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(២៧៣) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ...

នសរណំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

។ បេ ។

នសរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ

(២៩៤) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនផលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាប់យកនូវទីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ... ។

។ បេ ។

នសរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(២៩៤) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ន អរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន អរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៧៥) ហេតុយា ឆ ។

(៤៧៦) ន សរណំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរណោ ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៤៧៦) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាធម៌មានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នអរណំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអរណំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអរណោ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសរណំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអរណំ នអនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧៧) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបច្ច័យផងចុះ ។

[២៧៨] ន សារម្មណំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៧៩] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

[២៧៨] ធម៌ មិនមែនជាសារម្មណៈ មិនមែនជាធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសារម្មណៈ មិនមែនជាធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ៗ បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋានំ

នកុសលត្តិកនហេតុទុកំ

[៦៨០] នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ច នអព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ច នអកុសលោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

[៦៨១] នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

បច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋាន

នកុសលត្តិកនហេតុទុកៈ

[៦៨០] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានកៈ ៥ ។

[៦៨១] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ច នអព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ច នអកុសលោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៦៨៦) នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ច នអព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ច នអព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ទាំង ៥ ។

(៦៨៦) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ច នអកុសលោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

[២៨៣] នកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[២៨៤] នអកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នហេតុ ធម្មោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានកៈ ៦ ។

[២៨៣] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានកៈ ៥ ។

[២៨៤] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលំ ន ហេតុញ្ច ន អព្យាកតំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៤៨៨) ន កុសលំ ន ហេតុញ្ច ន អកុសលំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលំ ន ហេតុញ្ច ន-អកុសលំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលំ ន ហេតុញ្ច ន អកុសលំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុ ច ន អកុសលោ ន ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៤៨៩) ហេតុយា ឯកូនតឹស អារម្មណេ ចតុ-វីស អធិបតិយា ឯកូនតឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៨៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន [illegible] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន [illegible] ពិស្តារ មានគ្រប់ បច្ច័យទាំងអស់ ។

[២៨៧] ន កុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នហេតុ ច ន អព្យាកតោ ន នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នហេតុ ច ន អកុសលោ ន នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អកុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អព្យាកតំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[២៨៧] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

ន កុសលំ ន នហេតុញ្ច ន អព្យាកតំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អកុសលំ ន នហេតុញ្ច ន អព្យាកតំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន កុសលំ ន នហេតុញ្ច ន អកុសលំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៨៨] ហេតុយា ចតុត្តឹស អារម្មណេ ចតុត្តឹស អវិគតេ ចតុត្តឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកុសលត្តិកសហេតុកទុកំ

[៦៨៩] ន កុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នកុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

[៦៨៩] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ (ប្រកបដោយហេតុ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ច នអកុសលោ នសហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអកុសលំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ច នអកុសលោ នសហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអព្យាកតំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកុសលំ នសហេតុកញ្ច នអព្យាកតំ នសហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នកុសលំ នសហេតុកញ្ច នអកុសលំ នសហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៩០) ហេតុយា បណ្ណរស អារម្មណេ នវ អវិគតេ បណ្ណរស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៦៩១) ន កុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អកុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អព្យាកតំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៦៩១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ (មិនមានហេតុ) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៩២] ហេតុយា ចតុត្តឹស អវិគតេ ចតុត្តឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៤៩៣] នកុសលំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ

[៤៩៤] នកុសលំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៤៩៥] នកុសលំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកំ

[៤៩៦] នកុសលំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[៤៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣៤ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ៣៤ វារៈ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៩៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុសម្បយុត្ត (ប្រកបដោយហេតុ) ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្ត (ប្រាសចាកហេតុ) ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៤៩៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាអហេតុកៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអហេតុកៈទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៩៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្ត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្តទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

[៤៩៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាសហេតុកៈ .... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាអហេតុកៈ ... ។

អកុសលត្តិកចូឡន្តរទុកំ

(៤៩៧) នអកុសលំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នអសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអកុសលំ នអនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអកុសលំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នអកុសលំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ...។ នអកុសលំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអកុសលំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

អកុសលត្តិកចូឡន្តរទុកៈ

(៤៩៧) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអប្បច្ចយ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសង្ខតៈ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសនិទស្សនៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនិទស្សនៈ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសប្បដិឃៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអប្បដិឃៈ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជារូប ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរូប ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកិយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ...។

នកុសលត្តិកនោអាសវគោច្ឆកទុកំ

(៤៩៨) នកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ នកុសលំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ នកុសលំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ នកុសលំ នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនាសវញ្ចេវ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ នកុសលំ នអាសវញ្ចេវ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ នកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣

នកុសលត្តិកនោអាសវគោច្ឆកទុកៈ

(៤៩៨) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវសម្បយុត្ត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ... ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្ត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាអាសវវិប្បយុត្តផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ៣

នកុសលត្តិកគោច្ឆកទុកំ

(២៩៩) នកុសលំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកមហន្តរទុកំ

(៣០០) នកុសលំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សង្ខិត្តំ ។ ន នោចិត្តបទំ ន លព្ភតិ ។ នកុសលំ នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកគោច្ឆកទុកៈ

(២៩៩) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាគន្ថៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឱឃៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាយោគៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានីវរណៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរាមាសៈ ... ។

នកុសលត្តិកមហន្តរទុកៈ

(៣០០) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ... ។ សេចក្ដីបង្រួម ។ មិនសំដៅយកនូវបទ ដែលមិនមែនជាមិនមែនចិត្តទេ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិក ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តសម្បយុត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តសមុដ្ឋាន ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។

នកុសលំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នអជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកទ្វិគោច្ឆកទុកំ

(៣០១) នកុសលំ នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(៣០២) នកុសលំ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំនឹងកំណើតកើតចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំកំណើតនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំកំណើតនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាខាងក្នុង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាខាងក្រៅ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឧបាទា ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឧបាទិន្ន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនុបាទិន្ន ... ។

នកុសលត្តិកទ្វិគោច្ឆកទុកៈ

(៣០១) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឧបាទាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនឧបាទាន ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកិលេស ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនកិលេស ... ។

(៣០២) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... ។

នកុសលំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នភាវនាយ បហា-តព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននភា-វនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នសវិ-ចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នសប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុ-សលំ ននបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២ នកុសលំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុ-សលំ ននសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ២

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានបីតិ ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... ២ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ ... ២

នកុសលំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ ននិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ ននិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកុសលំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[៣០៣] នកុសលំ នសរណំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជារូបាវចរ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរូបាវចរ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយតៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនិយតៈ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសឧត្តរៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនុត្តរៈ ... ។

[៣០៣] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ កើតឡើង

ហេតុបច្ចយោ ន កុសលំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សរណោ ច ន អកុសលោ ន សរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន អកុសលំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ ន អព្យាកតំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ ន អកុសលំ ន សរណញ្ច ន អព្យាកតំ ន សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ ន កុសលំ ន សរណញ្ច ន អកុសលំ ន សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៣០៦] ហេតុយា ឯកវីស អារម្មណេ សត្តរស អធិបតិយា ឯកវីស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៣០៥] នកុសលំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០៦] ហេតុយា ឆ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកំ

[៣០៧] នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[៣០៥] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ

[៣០៧] ធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ... ។

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកំ

[៣០៨] នវិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកំ

[៣០៩] នឧបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកំ

[៣១០] នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកំ

[៣១១] នសវិតក្កសវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ...

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣០៨] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ... ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣០៩] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទិន្នុបាទានិយៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នុបាទានិយៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្នអនុបាទានិយៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣១០] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣១១] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ នឹងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ...

ន អវិតក្កអវិចារំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកំ

[៣០៦] ន បីតិសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សុខសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកំ

[៣០៧] ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកំ

[៣០៨] ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣០៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ ... ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣០៧] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣០៨] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអាចយគាមិត្តិកនហេតុទុកំ

(៣១៥) នអាចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអបចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកំ

(៣១៦) នសេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននេវសេក្ខា-នាសេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកំ

(៣១៧) នបរិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមហគ្គតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បមាណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអាចយគាមិត្តិកនហេតុទុកៈ

(៣១៥) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខួនឡើង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខួនឡើង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខួនឡើងផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខួនឡើង មិនមែនជាហេតុ ... ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកៈ

(៣១៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខានាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

(៣១៧) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកំ

[៣១៨] នបរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមហគ្គតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បមាណារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកំ

[៣១៩] នហីនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមជ្ឈិមំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នបណីតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកំ

[៣២០] នមិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសម្មត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកំ

[៣២១] នមគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣១៨] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាបរិត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមហគ្គតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាអប្បមាណារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣១៩] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនថោកទាប មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកណ្ដាល មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាឧត្ដម មិនមែនជាហេតុ ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣២០] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសពិតទៀង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រូវពិតទៀង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣២១] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី មិនមែនជាហេតុ ... ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកំ

[៣៦២] ន អនុប្បន្នំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ឧប្បាទិំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអតីតត្តិកនហេតុទុកំ

[៣៦៣] ន អតីតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនាគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកំ

[៣៦៤] ន អតីតារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនាគតារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនហេតុទុកំ

[៣៦៥] ន អជ្ឈត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ពហិទ្ធា ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកំ

[៣៦៦] ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ពហិទ្ធារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣៦២] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុប្បន្នៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧប្បាទី មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអតីតត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣៦៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣៦៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣៦៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

[៣៦៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុខាងក្នុងជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុខាងក្រៅជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកំ

(៣៥៧) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

(៣៥៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

[៣៦៨] ហេតុយា តឹស អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៣៦៩] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៣៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៣៦៩] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកំ

(៣៣០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៣៣១) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ

(៣៣២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអហេតុកញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៣៣៣) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកៈ

(៣៣០) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសហេតុកៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអហេតុកៈ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៣៣១) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុសម្បយុត្ត ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្ត ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(៣៣២) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអហេតុកៈផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៣៣៣) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្ត ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុវិប្បយុត្តផងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកំ

[៣៣៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ន-សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកចូឡន្តរទុកំ

[៣៣៧] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ន-អសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកេន-ចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អភិធម្មបិដក បដ្ឋានប្បករណ៍

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

[៣៣៦] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាសហេតុកៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាអហេតុកៈ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកចូឡន្តរទុកៈ

[៣៣៧] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអប្បច្ចយៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអសង្ខតៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសនិទស្សនៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអប្បដិឃៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជារូប ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាមិនមែនរូប ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាលោកិយ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាមិនមែនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកំ

(៣៣៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកមហន្តរទុកំ

(៣៣៧) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សង្ខិត្តំ ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោចិត្តំ បន ន លព្ភតិ ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

សនិទស្សនត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកៈ

(៣៣៦) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាគន្ថៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាឱឃៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាយោគៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជានីវរណៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ ... ។

សនិទស្សនត្តិកមហន្តរទុកៈ

(៣៣៧) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅដោយអារម្មណ៍ ... ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាចិត្ត ... ។ មិនសំដៅយកបទថា មិនមែនជាមិនមែនចិត្តទេ ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាចេតសិក ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនលាយចូលនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ... ។

នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

(៣៣៩) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងឡើងព្រោះចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាលាយឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាខាងក្នុង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាខាងក្រៅ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាឧបាទា ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាឧបាទិន្ន ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអនុបាទិន្ន ... ។

នសនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

(៣៣៩) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាឧបាទាន ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាកិលេស ... ។

នសនិទស្សនត្តិកបច្ចនីយំ

[១៣៩] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេន-នបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

បច្ចនីយំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

[១៤០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ នសារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នសារណោ ធម្មោ

នសនិទស្សនត្តិកបច្ចនីយៈ

[១៣៩] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ។

បច្ចនីយៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[១៤០] ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាសារណៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សរណញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សរណញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

(៣៤១) ហេតុយា តឹស អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា តឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៣៤៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈផង មិនមែនជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈផង មិនមែនជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៣៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ សេចក្ដីពិស្ដារ ក្នុងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៣៤៤) ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន-សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន សរណោ ច ន អនិទស្ស-នសប្បដិឃោ ន សរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[៣៤៣] ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្ប-ដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្ប-ដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន-សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ន អនិទស្ស-នសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈក្តី មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៣] ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអ-រណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្ស-នសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិ-ទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈក្តី មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៦] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៦៧] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ សព្វត្ថ ចត្តារិ ។

បច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៦៦] ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈក្តី មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង មិនមែនជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាអរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ។

ចប់ បច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ

(៣៤៦) នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នអព្យាកតោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នអកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ

(៣៤៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

[៣៤៧] ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អព្យាកតោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

[៣៤៨] ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

[៣៤៧] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

[៣៤៨] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អទុក្ខម ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ជាន ករៈ ៦ ។

[៣៤៩] នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

[៣៥០] នអកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៣៤៩) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

(៣៥០) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

(៣៥១) នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តញ្ច នអកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុ-
ត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុ-
សលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ
នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុ-
សលោ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ច នអកុសលោ នសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៣៥២) ហេតុយា បញ្ចតិំស អារម្មណេ បញ្ច-
តិំស អវិគតេ បញ្ចតិំស ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារោ ។

(៣៥៣) នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នទុក្ខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

(៣៥១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបសុខវេទនា
ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកប
ដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកប
ដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-
វេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល
មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកប
ដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបសុខវេ-
ទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៥២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ត្រូវតែមានសេចក្តីពិស្តារ ។

(៣៥៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកប
ដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិន
មែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
នអកុសលោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
នកុសលោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន-
អព្យាកតោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នទុក្ខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នអកុសលោ នទុក្ខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា បញ្ច ។ នអកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នទុក្ខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
បញ្ច ។ នអព្យាកតំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នទុក្ខាយ វេទនា-
យ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

គឺធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែន
ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិន
មែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺធម៌
មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនជាអព្យា-
កតៈ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន
ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា
ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ គឺធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៥ ។ គឺធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយ
ទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកប
ដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នអកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩៦) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស អវិគតេ បញ្ចត្តឹស សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៣៩៧) នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានពក: ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានពក: ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានពក: ៣ ។

(៣៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានពក: ៣៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានពក: ៣៥ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

(៣៩៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បញ្ច ។ នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នអទុក្ខម-
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ន-
អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ នកុសលំ នអទុក្ខមសុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នអទុក្ខ-
មសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-
កុសលោ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នអកុ-
សលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន-
អព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអទុក្ខមសុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
បញ្ច ។ នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអ-
ទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

មានវារៈ ៥ ។ គឺ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខ-
មសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកប
ដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ។ គឺ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយ
អទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។
គឺ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខ-
វេទនាផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ គឺ មិនមែន
ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌
មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ គឺ មិនមែនជាកុសល
មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន
ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជា
អកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយេ តីណិ ។

(៣៥៦) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស អវិគតេ បញ្ចត្តឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកំ

(៣៥៧) នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ច នអព្យាកតោ នវិបាកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ច នអកុសលោ នវិបាកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នអកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកៈ

(៣៥៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាកផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាកផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នអព្យាកតំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ នកុសលំ នវិបាកញ្ច នអព្យាកតំ នវិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នអកុសលំ នវិបាកញ្ច នអព្យាកតំ នវិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នកុសលំ នវិបាកញ្ច នអកុសលំ នវិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៥៨) ហេតុយា ឯកូនតឹស អវិគតេ ឯកូនតឹស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៣៥៩) នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាវិបាកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៣៥៩) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាក [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន កុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ច ន អកុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អកុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អកុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ច ន អកុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មញ្ច ន អកុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មញ្ច ន អកុសលំ ន វិបាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ នអកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នវិបាកធម្មធម្មោ ច នអកុសលោ នវិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៦០] ហេតុយា ៩ អធិបតិយា ៩ សព្វត្ថ ៩ ។

[៣៦១] នកុសលំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

[៣៦២] នកុសលំ នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបាទៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានបាទៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានបាទៈ ៩ ។

[៣៦១] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[៣៦២] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកផង មិនជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ... ។

នកុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(៣៦៣) នកុសលំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកសវិតក្កត្តិកំ

(៣៦៤) នកុសលំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកបីតិត្តិកំ

(៣៦៥) នកុសលំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(៣៦៣) កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនសៅហ្មងហើយគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងហើយគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ។

នកុសលត្តិកសវិតក្កត្តិកៈ

(៣៦៤) កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ... ។

នកុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ

(៣៦៥) កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកំ

[៣៦៦] នកុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នេវទស្សនេន នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

[៣៦៧] នកុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នេវទស្សនេន នភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ...។

នកុសលត្តិកនអាចយគាមិត្តិកំ

[៣៦៨] នកុសលំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ...។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកៈ

[៣៦៦] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៣៦៧] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។

នកុសលត្តិកនអាចយគាមិត្តិកៈ

[៣៦៨] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំខ្លួនទៀត (ដោយកម្មកិលេស) ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំខ្លួនទៀត ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំខ្លួនទៀតផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំខ្លួនទៀតផង ...។

នកុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

[៣៦៩] នកុសលំ នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ

[៣៧០] នកុសលំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

[៣៧១] នកុសលំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកហីនត្តិកំ

[៣៧២] នកុសលំ នហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នបណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

[៣៦៩] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសេក្ខៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ ... ។

នកុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

[៣៧០] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពធំ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមានប្រមាណមិនបាន ... ។

នកុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[៣៧១] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ធំ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ... ។

នកុសលត្តិកហីនត្តិកៈ

[៣៧២] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាថោកទាប ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកណ្តាល ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនឧត្តម ... ។

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកំ

[៣៧៣] ន កុសលំ ន មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកំ

[៣៧៤] ន កុសលំ ន មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកំ

[៣៧៥] ន កុសលំ ន អនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន ឧប្បាទី ធម្មំ បដិច្ច ... ១

នកុសលត្តិកនអតីតត្តិកំ

[៣៧៦] ន កុសលំ ន អតីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន កុសលំ ន អនាគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៣៧៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពខុសដ៏ទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពត្រូវដ៏ទៀង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពមិនទៀង ... ១

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[៣៧៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ... ១

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកៈ

[៣៧៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតឡើង ... ១

នកុសលត្តិកនអតីតត្តិកៈ

[៣៧៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអតីត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនាគត ... ១

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកំ

[៣៧៧] នកុសលំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នអនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តត្តិកំ

[៣៧៨] នកុសលំ នអជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

[៣៧៩] នកុសលំ នអជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកុសលំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកំ

[៣៨០] នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

[៣៧៧] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ... ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តត្តិកៈ

[៣៧៨] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាខាងក្រៅ ... ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៣៧៩] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ... ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកៈ

[៣៨០] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

(៣៩០) នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៩០) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[៣៤៦] នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៣៤៦] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអព្យាកតោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ៦ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

បច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋានំ

(៣៨៣) នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៣៨៤) នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៣៨៥) នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

(៣៨៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៨៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៨៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នអកុសលោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(៣៨៦) ហេតុយា ឯកូនវីស អវិគតេ ឯកូនវីស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៣៨៧) នកុសលំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៨) ហេតុយា ឯកូនវីស អវិគតេ ឯកូនវីស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៣៨៩) នកុសលំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នអនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩០) ហេតុយា នវ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៣៨៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៣៨៩) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[៣៨១] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៣៨២] ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៣៨១] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៣៨២] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៣៨៣] ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ធម្មា

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៣៨៣] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

[៣៩៦] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ តាមន័យនេះ ៧ ។

[៣៩៦] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ តាមន័យនេះ ៧ ។

[៣៨៥] នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៦] ហេតុយា ឯកូនបញ្ញាស អារម្មណេ ឯកូនបញ្ញាស អធិបតិយា ឯកូនបញ្ញាស ។

[៣៨៧] នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៨] ហេតុយា ឯកូនបញ្ញាស ។

[៣៨៥] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ។

[៣៨៧] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ។

[៣៩៩] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤០០] ហេតុយា អដ្ឋចត្តាលីស សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នវេទនាត្តិកនវិបាកត្តិកំ

[៤០១] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤០២] ហេតុយា បញ្ចចត្តាលីស អវិគតេ បញ្ចចត្តាលីស សង្ខិត្តំ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤០៣] ន វិបាកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន វិបាកធម្មធម្មំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[៣៩៩] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤៨ សេចក្ដីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នវេទនាត្តិកនវិបាកត្តិកៈ

[៤០១] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤៥ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤០៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាធម៌មិនមែនវិបាក និងមិនមែនធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល ... ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកំ

[៤០៤] នឧបាទិន្នុបាទានិយំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកំ

[៤០៥] នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នវិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

[៤០៦] នសវិតក្កសវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិតក្កវិចារមត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិតក្កអវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៤០៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកនូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល ... ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៤០៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល ... ។

នវិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៤០៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ... ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤០៧] ន បីតិសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សុខសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤០៨] ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤០៩] ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិកៈ

(៤០៧) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល ... ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤០៨] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤០៩] ការស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ... ។

នអាចយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤៨០] ន អាចយគាមឹ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អបចយគាមឹ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤៨១] ន សេក្ខំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អសេក្ខំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤៨២] ន បរិត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន មហគ្គតំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អប្បមាណំ ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអាចយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤៩០] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង (ដោយកម្មកិលេស) មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមែនជាកុសល ... ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤៩១] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ មិនមែនជាកុសល ... ។

នបរិត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤៩២] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាកុសល ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤១៣] នបរិត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមហគ្គតារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បមាណារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤១៤] នហីនំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមជ្ឈិមំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នបណីតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤១៥] នមិច្ឆត្តនិយតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសម្មត្តនិយតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនិយតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៤១៦] នមគ្គារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នមគ្គាធិបតឹ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤១៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាកុសល ... ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤១៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាថោកទាប មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកណ្តាល មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនឧត្តម មិនមែនជាកុសល ... ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤១៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសភាពខុសពិតទៀង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសភាពត្រូវពិតទៀង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនទៀង មិនមែនជាកុសល ... ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៤១៦] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី មិនមែនជាកុសល ... ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៦១៧] នអនុប្បន្នំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នឧប្បាទី នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអតីតត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៦១៨] នអតីតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនាគតំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអតីតារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៦១៩] នអតីតារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនាគតារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៦២០] នអជ្ឈត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នពហិទ្ធា នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកំ

[៦២១] នអជ្ឈត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... នពហិទ្ធារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៦១៧] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាកុសល ... ។

នអតីតត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៦១៨] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាកុសល ... ។

នអតីតារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៦១៩] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាកុសល ... ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៦២០] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាកុសល ... ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

[៦២១] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ មិនមែនជាកុសល ... ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

(៤៤៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៤៤៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ នកុសលញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

(៤៦៣) ហេតុយា តឹស អារម្មណេ ចតុ សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

(៤៦៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៦៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ហេតុយា តិំស អារម្មណេ ចត្តារិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៦៥] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៦] ហេតុយា ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកំ

[៦៦៧] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... តិំស ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... តិំស ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... តិំស ។

[៦៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៦៥] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកៈ

[៦៦៧] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ... មានវារៈ ៣០ ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ... មានវារៈ ៣០ ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ... មានវារៈ ៣០ ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ... មានវារៈ ៣០ ។

សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកំ

[៤២៩] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

[៤៣០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកៈ

[៤២៩] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... មានបទៈ ៣០ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... មានបទៈ ៣០ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... មានបទៈ ៨ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[៤៣០] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនផលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកទុកជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនទៀត ... មានបទៈ ៣០ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនផលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទៀតជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនទៀត ... មានបទៈ ៣០ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនផលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនទៀត ... មានបទៈ ៣០ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

[៤៣១] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកំ

[៤៣២] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកំ

[៤៣៣] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ

នសនិទស្សនត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[៤៣១] ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌មិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌មិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកៈ

[៤៣២] ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌ឥតវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌ឥតវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកៈ

[៤៣៣] ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... ការស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនទុកនទស្សនត្តិកំ

[៤៣៤] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

[៤៣៥] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខ ... ។

នសនិទស្សនទុកនទស្សនត្តិកៈ

[៤៣៤] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ។

នសនិទស្សនទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៤៣៥] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាចយគាមិត្តិកំ

[៤៣៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិកំ

[៤៣៧] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិកំ

[៤៣៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាចយគាមិត្តិក:

[៤៣៦] កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិក:

[៤៣៧] កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសេក្ខៈ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអសេក្ខៈ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិក:

[៤៣៨] កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសភាពតូចឆ្មារ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ... កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(៤៣៩) នទស្សនេនបហាតព្វំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកហីនត្តិកំ

(៤៤០) នទស្សនេនបហាតព្វំ នហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នបណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

(៤៤១) នទស្សនេនបហាតព្វំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នទស្សនេនបហាតព្វំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៤៣៩) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកហីនត្តិកៈ

(៤៤០) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាថោកទាប ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកណ្តាល ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧត្តម ... ។

ទស្សនេនបហាតព្វត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(៤៤១) អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសភាពខុសនិងទៀង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសភាពត្រូវនិងទៀង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសភាពមិនទៀង ... ។

នសនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៦៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

(៦៦៧) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុប្បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧប្បាទឹ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកំ

(៦៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអតីតំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនាគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

(៦៦៩) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសនិទស្សនសប្បដិឃំ

នសនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៦៦៦) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ... ការស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ... ។

នសនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

(៦៦៧) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌មិនទាន់កើតឡើងហើយ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនកើតឡើង ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកៈ

(៦៦៨) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអតីត ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអនាគត ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(៦៦៩) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សន-សប្បដិឃំ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ

(៦៦២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(៦៦៣) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តា-រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន-អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៤) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកប ដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ

(៦៦២) ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផង មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ... ។

នសនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៦៦៣) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអា-រម្មណ៍ជាខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៨៩) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ។

(៤៩០) នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ។

(៤៩១) នអនិទស្សនអប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ ។

(៤៨៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩០) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩១) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨៦] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ពហិទ្ធារម្មណញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន ពហិទ្ធារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឆ ។

[៤៨៧] ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ពហិទ្ធារម្មណញ្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន ពហិទ្ធារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឆ ។

[៤៨៨] ហេតុយា តីស អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីស ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ
សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ
វិត្ថារេ ។

បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

១៩០

[៤៨៦] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៨៧] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៨៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។

សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងសហជាតវារៈផង ក្នុង
បច្ចយវារៈផង ក្នុងនិស្សយវារៈផង ក្នុងសំសដ្ឋ-
វារៈផង ក្នុងសម្បយុត្តវារៈផង ក្នុងបញ្ហាវារៈផង ។

ចប់ បច្ចនីយទុកត្តិកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋានំ

នហេតុទុកនសហេតុកទុកំ

(៦៨៥) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

(៦៨៧) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៨) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

(៦៨៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

(៦៩០) នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋាន

នហេតុទុកនសហេតុកទុកៈ

(៦៨៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៨៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៨៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៩០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦១) នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ននហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៦៦៣) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ច ននហេតុ នសហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៦៤) ននហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(៦៦១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៦៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៤) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាធម៌មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ច នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ច នហេតុ នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៥] នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកញ្ច នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នសហេតុកោ ច នហេតុ នអហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៦៦៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមាន២ ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៦២៧] នហេតុំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦២៨] ហេតុយា នវ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

[៦២៩] នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ យាវ បញ្ហាវារេ បិ ឯកំ ។ ននហេតុំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអហេតុកោ ចេវ ននហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៦២៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្ដីពិស្ដារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៦២៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈ មានវារៈតែ ១ ដូចគ្នា ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៤៧០] នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន នហេតុ នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ន នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

[៤៧១] នហេតុំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកប្បច្ចយទុកំ

[៤៧២] នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៧០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៤៧១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុទុកប្បច្ចយទុកៈ

[៤៧២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ន នហេតុ នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ន នហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៧៣) ន នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ន-នហេតុ នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអ-ប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ន នហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋានំ

[៤៧៤] នហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ននហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ននហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ននហេតុ នអប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ននហេតុំ នអប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ននហេតុ នអប្បច្ចយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧៥] ហេតុយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ ។

[៤៧៦] នហេតុំ នអសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នរូបិំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអរូបិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋាន

[៤៧៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ។

[៤៧៦] អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសង្ខតៈ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសនិទស្សនៈ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសប្បដិឃៈ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអប្បដិឃៈ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជារូប ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរូប ... ។

នហេតុំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នហេតុំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នកេនចិ នវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

នហេតុទុកអាសវគោច្ឆកទុកំ

[៦៧៧] នហេតុំ នអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នហេតុំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នហេតុំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នសាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នសាសវញ្ចេវ ននោ ច-អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នអាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ ននោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនធម៌ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... ១

នហេតុទុកអាសវគោច្ឆកទុកៈ

[៦៧៧] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ១

នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកនគោច្ឆកទុកំ

[៦៧៨] នហេតុំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុទុកមហន្តរទុកំ

[៦៧៩] នហេតុំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សង្ខិត្តំ ។ នហេតុំ នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ... ។ នហេតុំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ... ។ នហេតុំ នចិត្តសមុដ្ឋានំ ... ។ នហេតុំ នចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ។

នហេតុទុកនគោច្ឆកទុកៈ

[៦៧៨] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាគន្ថៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱឃៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាយោគៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានីវរណៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ... ។

នហេតុទុកមហន្តរទុកៈ

[៦៧៩] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... ។ សេចក្តីសង្ខេប ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចេតសិក ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។

ន ហេតុំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន ហេតុំ ន អជ្ឈត្តិកំ ... ន ហេតុំ ន ពាហិរំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ឧបាទា ធម្មំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ឧបាទិន្នំ ... ន ហេតុំ ន អនុបាទិន្នំ ... ៣

នហេតុទុកទ្វិគោច្ឆកទុកំ

[៦៨០] ន ហេតុំ នោ ឧបាទានំ ... ន ហេតុំ នោ កិលេសំ ... ៣

នហេតុទុកបិដ្ឋិទុកំ

[៦៨១] ន ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ... ន ហេតុំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ... ន ហេតុំ ន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ... ៣ ន ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ហេតុំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ...

មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងចិត្តផង កើតអំពីចិត្តផង ... ៣ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងចិត្តផង កើតអំពីចិត្តផង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងចិត្តផង កើតអំពីចិត្តផង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ៣ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទា ... ៣ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទិន្ន ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអនុបាទិន្ន ... ៣

នហេតុទុកទ្វិគោច្ឆកទុកៈ

[៦៨០] មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទាន ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកិលេស ... ៣

នហេតុទុកបិដ្ឋិទុកៈ

[៦៨១] មិនមែនជាហេតុ មិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... ៣ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនគួរលះដោយភាវនា ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនគួរលះដោយភាវនា ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលគួរលះដោយភាវនា ...

នហេតុំ ននភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នសវិចារំ ... នហេតុំ នអវិចារំ ... ។ នហេតុំ នសប្បីតិកំ ... នហេតុំ នអប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នហេតុំ នបីតិសហគតំ ... នហេតុំ ននបីតិសហគតំ ... ។ នហេតុំ នសុខសហគតំ ... នហេតុំ ននសុខសហគតំ ... ។ នហេតុំ នឧបេក្ខាសហគតំ ... នហេតុំ ននឧបេក្ខាសហគតំ ... ។ នហេតុំ នកាមាវចរំ ... នហេតុំ ននកាមាវចរំ ... ។ នហេតុំ នរូបាវចរំ ... នហេតុំ ននរូបាវចរំ ... ។ នហេតុំ នអរូបាវចរំ ... នហេតុំ ននអរូបាវចរំ ... ។ នហេតុំ នបរិយាបន្នំ ... នហេតុំ នអបរិយាបន្នំ ... ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបីតិ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនកាមាវចរៈ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជារូបាវចរៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរៈ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនអរូបាវចរៈ ... ។ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ... ។

ន ហេតុំ ន និយ្យានិកំ ... ន ហេតុំ ន អនិយ្យានិកំ ... ២ ន ហេតុំ ន និយតំ ... ន ហេតុំ ន អនិយតំ ... ២ ន ហេតុំ ន សឧត្តរំ ... ន ហេតុំ ន អនុត្តរំ ... ២

(៤៨៦) ន ហេតុំ ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ហេតុំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ហេតុំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ហេតុំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សរណោ ច ន ហេតុ ន អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

អភិធម្មបិដក បច្ចនីយបដ្ឋាន

មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ... ២ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានិយតៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនិយតៈ ... ២ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ... មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ ... ២

(៤៨៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសរណៈ (មានកិលេស) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអរណៈ (មិនមានកិលេស) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសរណៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអរណៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋានំ

[៤៨៣] ន នហេតុំ ន អារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន នហេតុ ន អារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ ន អារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ ន អារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អារម្មណោ ច ន នហេតុ ន អារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៤] ន ហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ន នហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ន នហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន នហេតុ ន អារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ន នហេតុំ ន អារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អារម្មណោ ច ន នហេតុ ន អារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៥] ហេតុយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋាន

[៤៨៣] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអារម្មណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកំ

(៤៨៦) នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ នហេតុ ច នអហេតុកោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៧) នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសហេតុកោ នហេតុ ច នអហេតុកោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកៈ

(៤៨៦) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៧) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៨) ន សហេតុកំ ន ហេតុញ្ច ន អហេតុកំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ នហេតុញ្ច ន អហេតុកំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ ន ហេតុញ្ច ន អហេតុកំ ន ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ន ហេតុ ច ន អហេតុកោ ន ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៩) ហេតុយា តីណិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៤៩០) ន អហេតុកំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ន នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤៨៨) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៩០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកំ

[៤៩២] នហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុវិប្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកំ

[៤៩៣] នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកំ

[៤៩៤] នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុនសហេតុកទុកនហេតុទុកំ

[៤៩៥] នហេតុំ នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នហេតុំ នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នហេតុសម្បយុត្តទុក នហេតុទុកៈ

[៤៩២] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នហេតុសហេតុកទុក នហេតុទុកៈ

[៤៩៣] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ... ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក នហេតុទុកៈ

[៤៩៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ... ។

នហេតុនសហេតុកទុក នហេតុទុកៈ

[៤៩៥] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ចុឡន្តរទុកនហេតុទុកំ

(៤៦) នអប្បច្ចយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នអសង្ខតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសនិទស្សនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នរូបី នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអរូបី នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នលោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នលោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នកេនចិ វិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកេនចិ នវិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នោអាសវគោច្ឆកទុកនហេតុទុកំ

(៤៧) នោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ចុឡន្តរទុកនហេតុទុកៈ

(៤៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអសង្ខតៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសនិទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នោអាសវគោច្ឆកទុកនហេតុទុកៈ

(៤៧) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

នអាសវសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអាសវវិប្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនាសវញ្ចេវ នោ ច នអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នអាសវញ្ចេវ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ឆគោច្ឆកទុកនហេតុទុកំ

[២៩០] នោសញ្ញោជនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោគន្ថំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោឱឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោយោគំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោនីវរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោបរាមាសំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ឆគោច្ឆកទុកនហេតុទុកៈ

[២៩៨] អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

មហន្តរទុកនហេតុទុកំ

(៤៨៨) ន សារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សចិត្តកំ ។ ន ចិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចេតសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសហភុំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តានុបរិវត្តិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អជ្ឈត្តិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ពាហិរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ឧបាទា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ឧបាទិន្នំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អនុបាទិន្នំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

មហន្តរទុកនហេតុទុកៈ

(៤៨៨) អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ... ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំផងតាំងឡើងផងអំពីចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងផងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងផងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាឧបាទិន្ន មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាអនុបាទិន្ន មិនមែនជាហេតុ ... ។

ទ្វិគោច្ឆកទុកនហេតុទុកំ

[៥០០] នោឧបាទានំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នោកិលេសំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននោកិលេសំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

បិដ្ឋិទុកនហេតុទុកំ

[៥០១] នទស្សនេន បហាតព្ពំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននទស្សនេន បហាតព្ពំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នភាវនាយ បហាតព្ពំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននភាវនាយ បហាតព្ពំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ននភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ នសវិតក្កំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអវិតក្កំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

ទ្វិគោច្ឆកទុកនហេតុទុកៈ

[៥០០] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាហេតុ ... ១

បិដ្ឋិទុកនហេតុទុកៈ

[៥០១] ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ... ១ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ មិនមែនជាហេតុ ... ១

ន សវិចារំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អវិចារំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សប្បីតិកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អប្បីតិកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន បីតិសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នបីតិសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សុខសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នសុខសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នឧបេក្ខាសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន កាមាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នកាមាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន រូបាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នរូបាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន អរូបាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន នអរូបាវចរំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន បរិយាបន្នំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន អបរិយាបន្នំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

បច្ចនីយានុលោមបដ្ឋាន

ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាហេតុ ... ការស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ននិយ្យានិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនិយ្យានិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ននិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសឧត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអនុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(៥០៦) នសរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នហេតុ ច នអរណោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសរណំ នហេតុញ្ច នអរណំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសឧត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(៥០៦) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ (មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងកិលេស) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ (មិនមែនជាមិនមានកិលេស) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩០៣) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៩០៤) នសរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសរណោ ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នអរណោ ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩០៥) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

នសរណទុកសហេតុកទុកំ

(៩០៦) នសរណំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៩០៧) នសរណំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(៩០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៩០៤) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

នសរណទុកសហេតុកទុកៈ

(៩០៦) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ... ។

នសរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៩០៧) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ... អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ... ។

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(៥០៨) នសរណំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៥០៩) នសរណំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកំ

(៥១០) នសរណំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកចូឡន្តរទុកំ

(៥១១) នសរណំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ នអសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ...

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(៥០៨) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ... ។

នសរណទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៥០៩) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ... ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

(៥១០) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ... ។

សរណទុកចូឡន្តរទុកៈ

(៥១១) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអសង្ខតៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាសនិទស្សនៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាសប្បដិឃៈ ...

ន សរណំ ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន រូបិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អរូបិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកនោអាសវគោច្ឆកទុកំ

(៥០៦) ន សរណំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនាសវញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអប្បដិឃៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនមានរូប ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានរូប ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាលោកិយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ... ។

នសរណទុកនោអាសវគោច្ឆកទុកៈ

(៥០៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអាសវៈផងនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ... ។

នសរណំ នអាសវញ្ច នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច នោ-នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ អាសវវិប្ប-យុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ អាសវ-វិប្បយុត្តំ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកនគោច្ឆកទុកំ

(៥១៣) នសរណំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរ-ណំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នោយោ-គំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសរណំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

នសរណទុកមហន្តរទុកំ

(៥១៤) នសរណំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សង្ខិត្តំ ។ នសរណំ នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នសរណំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ ប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ។

នសរណទុកនគោច្ឆកទុកៈ

(៥១៣) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាគន្ថៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាឱឃៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាយោគៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជានីវរណៈ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ ... ។

នសរណទុកមហន្តរទុកៈ

(៥១៤) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាចេតសិក ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ... ។

ន សរណំ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ... ១ ន សរណំ ន ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

សរណទុកទ្វិគោច្ឆកទុកំ

[៨១៨] ន សរណំ នោ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ នោ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ... ១

អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនលាយឡំនិងតាំងឡើងអំពីចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាឧបាទា ... ១ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាឧបាទិន្ន ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុបាទិន្ន ... ១

សរណទុកទ្វិគោច្ឆកទុកៈ

[៨១៨] អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាឧបាទាន ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកិលេស ... ១

សរណទុកបិដ្ឋិទុកំ

[៥១៦] ន សរណំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣ ន សរណំ ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៣

សរណទុកបិដ្ឋិទុកៈ

[៥១៦] អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ ... ៣ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ... អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមានបីតិ ... ៣

ន សរណំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ន សរណំ ន និយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន សរណំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជារូបាវចរៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជានិយតៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនិយតៈ ... ។

[៨១៧] ន សរណំ ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១៨] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨១៩] ន សរណំ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អរណំ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរណោ ន អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អរណំ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អរណំ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អនុត្តរោ ច ន អរណោ ន អនុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សរណំ ន អនុត្តរញ្ច ន អរណំ ន អនុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សរណោ ន អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៧) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាសឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាសឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្ដីពិស្ដារ ដូចគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨១៩) ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈក្ដី មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈផង មិនមែនជាអរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២០] ហេតុយា បញ្ច សព្វត្ថ វិបាកេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ

សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ

វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

---

[៤៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ សេចក្តីពិស្តារ មាន

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី

សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយទុកទុកបដ្ឋាន ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ឆដ្ឋោ ភាគោ

បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ

មាតិកាបត្តំ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ឆដ្ឋមភាគ

បច្ចនីយប្បដ្ឋាន

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តំ

វិរុទ្ធបាឋោ	អវិរុទ្ធបាឋោ	អង្កេ	បន្តិលេខាយំ
នចិត្តសមង្ឋានទុកំ	នចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ	៦១	១០
នកិលេសសម្បយត្តទុកំ	នកិលេសសម្បយុត្តទុកំ	៦៧	៧
ហេតុប្បច្ចៈយោ	ហេតុប្បច្ចយោ	១៣៧	៩

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
នកិលេសសម្បយត្តទុកះ	នកិលេសសម្បយុត្តទុកះ	៦៧	៧
មិនមែនជាកុសល	មិនមែនជាអកុសល	១៣១	៧
សតិទស្សនត្តិក-	នសតិទស្សនត្តិក-	១៦១	៦
សតិទស្សនត្តិក-	នសតិទស្សនត្តិក-	,,	១១
ទូតម៉	ទូតមិ	១៨៩	១៤
ហេតុប្បច្ច័យ	ហេតុប្បច្ច័យ ?	៤៤០	១៦
